

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ЛАКТАШИ
Начелник

ИНФОРМАЦИЈА
о стању у области привреде на подручју
општине Лакташи за 2020. годину

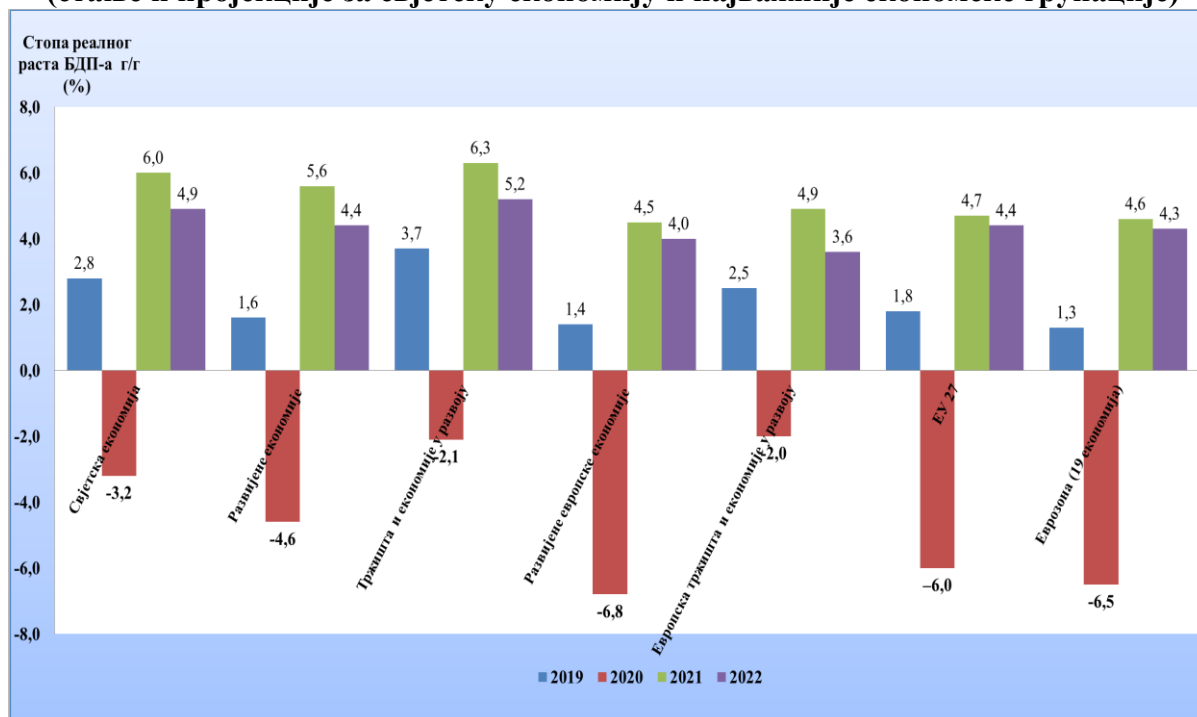
На основу члана 49. Статута општине Лакташи ("Службени гласник Општине Лакташи", број: 8/17 и 10/20), а у складу са Програмом рада Скупштине општине Лакташи за 2021. годину ("Службени гласник општине Лакташи", број: 10/20), Начелник општине подноси

ИНФОРМАЦИЈУ о стању у области привреде на подручју општине Лакташи за 2020. годину

1. Увод

Према доступним подацима за 2020. годину (подаци Међународног монетарног фонда из априла и јула 2021. године)¹ значајно успоравање свјетске економске активности, које је забиљежено у 2019. години кулминирало је у 2020. години под утицајем пандемије изазване вирусом корона. Економски пад, мјерен стопом реалног раста БДП-а (г/г), је један је од највећих у историји, јер је забиљежен у готово свим регионима свијета, економским групацијама и појединачним економијама. Рецесија свјетске економије, најважнијих економских групација, најразвијенијих економија, највећих свјетских произвођача нафте, најважнијих спољнотрговинских партнера и земаља из региона и ширег окружења Републике Српске и БиХ, битно се одржава на економију Републике Српске и БиХ, као мале и отворене економије. На наредном графикону су приказана економска кретања и пројекције за ниво свјетске економије и најважнијих економских групација.²

Стопе реалног раста БДП-а (стање и пројекције за свјетску економију и најважније економске групације)

¹ Међународни монетарни фонд: World Economic Outlook (WEO): Managing Divergent Recoveries, Washington, DC, April 2021.

<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/03/23/world-economic-outlook-april-2021>

Међународни монетарни фонд: World Economic Outlook Update, Washington DC, July 2021.

<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/07/27/world-economic-outlook-update-july-2021>.

² Подаци ММФ (називи публикација наведени у фусноти један) из јула 2021. године, осим за групацију развијених европских економија који потичу из априла 2021. године

Пад економске активности на нивоу свјетске економије у 2020. години износио је 3,2% (у 2019. остварен раст од 2,8%), док се по анализираним економским групацијама кретао од 2,0% (у 2019. остварен раст од 2,5%) колико је забиљежено код групације европских тржишта и економија у развоју, у које спадају и Република Српска и БиХ, до 6,8% (у 2019 остварен раст од 1,4%) код групације развијене европске економије.

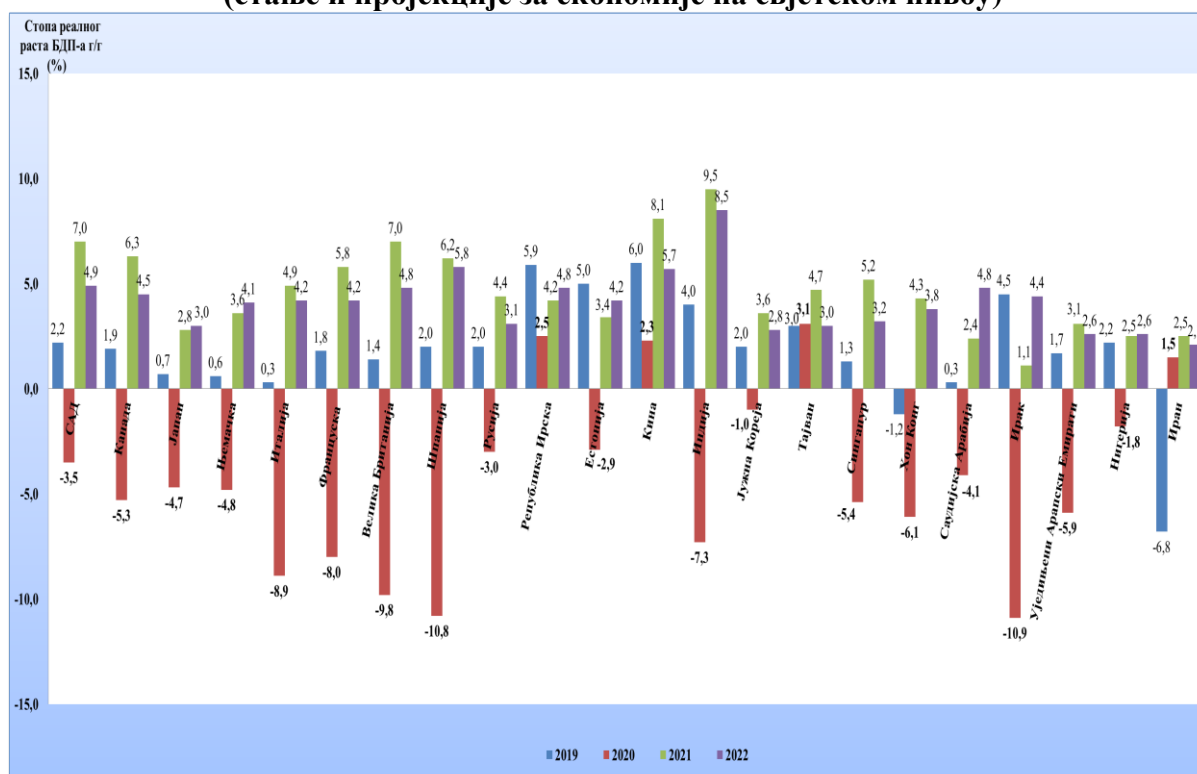
Према пројекцијама ММФ приказаним на графикону постепени опоравак се може очекивати у 2021. години, с тим да до краја 2021. године значајан број економија неће у потпуности моћи надокандити губитке из 2020. године. Потакнут снажним растом америчке економије којој је од стране државе одобрен пакет помоћи од 1.900 милијарди долара, на нивоу свјетске економије, у 2021. години, односно 2022. години се очекује реалан раст БДП-а по стопи од 6,0%, односно 4,9% респективно. Код анализираних економских групација највећи раст се очекује код групације тржишта и економија у развоју, иако су предвиђања за ову групацију смањена у односу на април 2021. (WEO, April 2021.), што је веома значајно с обзиром да земље у развоју и земље са ниским приходима имају ограничене снаге у борби против кризе и веома су погођене падом туризма. Насупрот томе прогнозе за 2022. годину за развијене економије су ревидирана навише, нарочито због очекиваног додатног раста економије Сједињених америчких држава заснованог на усвојеном законодавству и додатној помоћи од стране државе.

Успјешност опоравка појединачних економија ће углавном зависти од приступа процесу вакцинације, међутим опоравак није сигуран ни земљама у којима је инфекција тренутно ниска, док год вирус егзистира у другим срединама. Такав неуједначен напредак у сузбијању пандемије, због различите брзине опоравка појединачних економија могао би угрозити економске добитке. Према предвиђањима ММФ-а, фискални дефицити у већини земаља ће се благо смањити у 2021. години, због истека или укидања програма подршке везаних за пандемију, опадања броја захтјева за накнадама за незапосленост и опоравка буџетских прихода с поновним отварањем фирми. Такође се очекује да ће се, након ескалације цијена, услјед поремећаја изазваних пандемијом и пролазним неусклађеностима понуде и тражње, у 2022. години инфлација у већини земаља вратити на нивое прије пандемије, с тим да се може очекивати повишена инфлација на неким тржиштима и економијама у развоју, дјеломично повезана с високим цијенама хране, што захтјева континуирано праћење инфлаторних кретања и евентуално предузимање мјера од стране централних банака тих држава. Економијама које су финансијске ограничене треба обезбиједити приступ међународним ликвидним средствима, у томе смислу ММФ је у циљу смањења ограничења ликвидности планирао општу расподелу специјалних права вучења у износу од 650 милијарди долара. Стање и прогнозе кретања БДП-а за седам најразвијенијих индустријских земаља свијета плус Русија, Шпанију, Републику Ирску и Естонију која се налазе у категорији развијених економија, Кину, Азијске тигрове и највеће свјетске произвођаче нафте приказани су на наредном графикону.³

---

³ Подаци ММФ-а (називи публикација наведени у фусноти један) из јула 2021. године, осим за Републику Ирску, Естонију, Азијске тигрове, Ирак, Уједињене Арапске Емирате, Иран и Венецулу које нису биле обухваћене пројекцијама ММФ-а из јула, па су кориштени подаци из априла 2021. године.

Стопе реалног раста БДП-а (стање и пројекције за економије на свјетском нивоу)

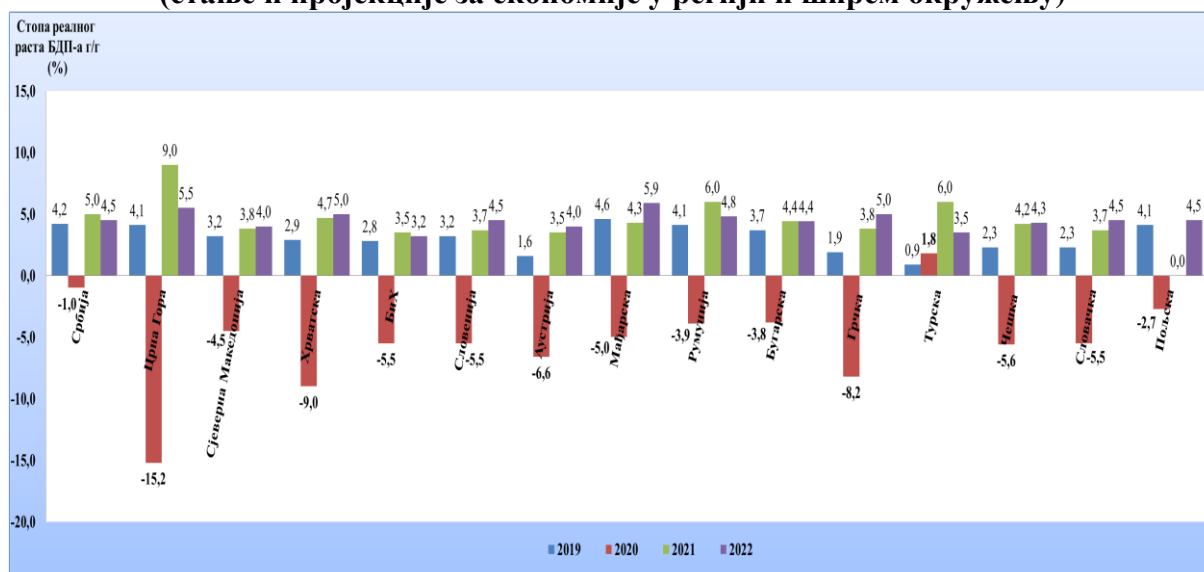
Седам индустријски најразвијенијих земаља свијета у 2020. години је остварило пад БДП-а (г/г) који се кретао од 3,5% код економије САД-а (у 2019. раст од 2,2%) до 9,8% код економије Велике Британије (раст у 2019. од 1,4%). Русија је остварила пад од 3,0% (раст у 2019. од 2,0%). Од развијених европских привреда Шпанија је остварила пад од 10,8% (раст у 2019. од 2,0%), а вриједи истаћи наставак раста економије Републике Ирске (заснована на знању, услугама и високотехнолошкој индустрији) са стопом раста од 2,5% (5,9% у 2019.). Кина је једна од ријетких економија која је остварила раст БДП-а са стопом раста од 2,3% (6,0% у 2019.), а Тајван је за дате услове пословања остварио значајан привредни раст од 3,1% (у 2019. раст од 3,0%). Остали Азијски тигрови, Индија и земље највећи произвођачи нафте, осим Ирана (раст од 1,5%; у 2019. пад од 6,5%) биљеже озбиљну рецесију, што посебно важи за Венецуелу која због великог пада БДП-а (35% у 2019. односно 30% у 2020.) и утицаја на прегледност није приказана на графикону. За све анализирани економије ММФ предвиђа позитивне стопе раста у 2021. и 2022. години, а највећи раст прогнозира се за Индију са пројектованим стопама раста од 9,5%, односно 8,5% респективно, а слиједе је Кина са стопом од 8,1%, односно 5,7%, САД са 7,0%, односно 4,9%, Велика Британија са 7,0%, односно 4,8% и Канада са 6,3%, односно 4,5%.

Када је ријеч о региону и ширем окружењу Републике Српске и БиХ наредни графикон⁴, све анализирани економије, осим Турске су забиљежиле негативне стопе раста. Рецесију је најмање погодила Србију (пад БДП-а од 1%; у 2019. раст 4,2%), а највише прије свега услед лоше туристичке сезоне Црну Гору (пад БДП-а од 15,2%; у 2019. раст 4,1%), Хрватску (пад БДП-а од -9,0%, у 2019. раст 2,9%) и Грчку (пад БДП-а од 8,2%; у 2019. раст 1,9%). Сјеверна Македонија је остварила пад од 4,5% (у 2019. раст од 3,2%), а Босна и Херцеговина од 5,5% (у 2019. раст 2,8%). Прма прогнозама ММФ у 2020. и 2021. години све земље из ове групације ће остварити позитивне стопе раста БДП-а, а највећи раст г/г се очекује од Црне Горе (9,0%, односно 5,5%

⁴ Подаци ММФ-а (назив публикације наведен у фусноти један) из априла 2021. године.

респективно), Румуније (6,0%, односно 4,8%), Турске (6,0%, односно 3,5%), Србије (5,0%, односно 4,5%) и Хрватске 4,7%, односно 5,0%). За БиХ се предвиђа раст од 3,5%, односно 3,2% респективно.

Стопе реалног раста БДП-а (стање и пројекције за економије у регији и ширем окружењу)

Да је Европска унија у 2020. години остварила пад економије говоре и подаци Европске комисије (ЕК) из јула 2021. године⁵ и Eurostat-а. Према наведеним изворима реални пад БДП-а за Европску унију (ЕУ 27) је 6,0% (раст од 1,5% у 2019.), а за еврозону (ЕУ 19) 6,5% (раст од 1,3% у 2019.), а у 2021. односно 2022. години и за Европску унију и за еврозону предвиђа се раст од 4,8%, односно 4,5% респективно. Долази до отварања економија, посебно у корист предузећа из области услуга и раста потрошње, али се предвиђа да ће се брзина опоравка значајно разликовати по земљама чланицама. Инфлација на нивоу Европске уније у 2020. години је била 0,7%, а на нивоу Еврозоне 0,3%, али због раст цијена енергије и робе, уских грла у производњи, недостатка неких улазних компоненти и сировина, те ограничења капацитета у односу на растућу потражњу у земљи и иностранству очекује се раст потрошачких цијена на више, тако да се у 2021. односно 2022. години (у овој години очекује се смањење притиска који утичу на инфлаторна кртања), предвиђа да ће инфлација на нивоу ЕУ у просјеку износити 2,2%, односно 1,6%, а на нивоу Еврозоне 1,9%, односно 1,4%. Услови на тржишту рада полако се побољшавају, али тржиштима рада ће требати времена да се у потпуности опораве, јер постоји могућност повећања радног времена прије него што компаније буду имале потребу да запосле више радника, па ипак запосленост је порасла у другој половини 2020. године, а стопе незапослености су се смањиле у већини држава чланица. Предвиђа се да ће стопа незапослености у ЕУ порастати са 7,1% у 2020. години (6,7% у 2019.) на 7,6% у 2021. години, а затим се смањити на 7,0% у 2022. години (8,4% и 7,8% респективно, у еврозони), али стопе остају више у односу на ниво прије кризе. Како се ублажавањем мјера "затварања" отварају могућности потрошње и смањује неизвјесност у погледу изгледа за посао и доходак, очекује се опоравак приватне потрошње, али и постепено опадање стопа штедње домаћинстава у ЕУ са 19,4% у 2020. години на 13,6% у 2022. години, што је још увијек изнад нивоа прије кризе. Због пружања подршке за пандемију, укупни

⁵ Извор: European Economic Forecast, Summer 2021, Luxembourg: Publications Office of the European Union, July 2021.
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/ip156_en.pdf

дефицит опште државе у ЕУ и еврозони значајно се повећао са око 0,5% БДП-а у 2019. години на око 6,9% БДП-а у 2020. години, са очекиваним повећањем дефицита у 2021. години на 7,5% БДП-а у ЕУ, односно 8,0% БДП-а у еврозони, али и смањењем у 2022. години и на нивоу ЕУ и на нивоу еврозоне на 3,75% БДП-а. Предвиђа се да ће јавни дуг у односу на БДП, у 2020. години достићи 95% у ЕУ, односно 102% у еврозони, а потом се у 2021. години лагано смањити на 93,0% у ЕУ, односно 101,0% у еврозони.

Глобалне стране директне инвестиције, са најнижим нивом од 90-тих година прошлог вијека, су се смањиле у 2020. години за 42% у односу на 2019. годину (у земљама у транзицији пад од 77%, а у развијеним земљама од 69%), а слаб прилив се очекује и у 2021. години уз благи опоравак тек у 2022. години.

Према подацима Републичког завода за статистику Републике Српске у 2020. години у односу на 2019. годину БДП-а Републике Српске је реално мањи за 2,5%. Номинални износ БДП-а за 2020. годину (производни приступ, текуће цијене) је 11.130.311.000 КМ, што у односу на БДП остварен у 2019. години (11.251.324.000 КМ) представља смањење од 121.009.004 КМ. БДП *per capita* износи 9.795 КМ, што је за 53 КМ мање него у 2019. години (9.848 КМ). У структури БДП-а, РС за 2020. годину највеће учешће имају подручја Трговина (11,4%) и Прерађивачка индустрија (11,2%), те подручје Пољопривреда, шумарство и риболов (9,0%). У структури бруто додате вриједности по институционалним секторима Нефинансијски сектор учествује са 57,5%, Финансијски сектор са 4,2%, Сектор општа држава са 20,7%, Сектор домаћинства са 19,4%, Сектор непрофитних институционалних јединица које служе домаћинствима (НПИСД) са 0,7% и FISIM (минус) са 2,5%.⁶ БДП остварен у Републици Српској има учешће од 32,51% у структури БДП БиХ, што је за 0,63% мање у односу на 2019. годину (31,88%).⁷ БДП *per capita* општине Лакатши је већи и од БДП-а *per capita* Републике Српске и од БДП-а *per capita* БиХ.⁸

Индустријска производња у Републици Српској, чије се учешће у БДП-у процијењује на 19,0%, након неколико година раста, и забиљеженог пада на крају 2019. године и у 2020. години имала је негативан тренд са просјечним годишњим смањењем од 6,7% у односу на 2019. годину. Овом смањењу, посматрано по главним индустријским групама, највише је допринијело смањење производње Интермедијарних производа од 10,9%, смањење производње Капиталних производа од

---

⁶ Извор: Републички завод за статистику Републике Српске-Статистика националних рачуна, Бруто домаћи производ, производни приступ, Годишње саопштење за 2020. годину, Бања Лука, јул 2021. године.

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/saopstenja/nacionalni_racuni/bdp_godisnji/proizvodni_pristup/2020/BDP_Proizvodni_Pristup_2020_prethodni_podaci.pdf

FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured) представља разлику између потраживања по основу камата (активне камате) и обавеза по каматама (пасивне камате) за институционалне јединице финансијског посредовања. Овом ставком је извршена корекција бруто додате вриједности за ниво укупне економије.

⁷ Извор: Агенција за статистику БиХ, Бруто домаћи производ за Босну и Херцеговину 2020, производни приступ, први резултати, Саопштење, Сарајево, јул 2021. године.

https://bhas.gov.ba/data/Publikacije/Saopstenja/2021/NAC_02_2020_Y1_0_BS.pdf

БДП БиХ за 2019. годину је износио 35.296.000.000 КМ (БДП *per capita* 10.110 КМ), а за 2020. годину, према првим резултатима, износи 34.240.000.000 (БДП *per capita* 9.853 КМ).

⁸ БДП *per capita* општине Лакташи за 2020. годину износи 14.105 КМ, што је за 201 КМ више него у 2019. години (13.904 КМ). Наведене податке и констатацију из основног текста треба узети са великом резервом, јер Републички завод за статистику Републике Српске не врши утврђивање БДП-а за ниво општина и градова, а подаци о БДП-у *per capita* општине Лакташи се заснивају на прорачуну који ставља у однос БДП Републике Српске и укупну вриједност трошкова бруто зарада, накнада зарада и осталих личних расхода за ниво општине Лакташи и Републике Српске, те се по том моделу утврђени износ БДП-а општине ставља у однос са бројем становника општине за посматране године (процјена Републичког завода за статистику Републике Српске-средином године).

13,3%, те смањење производње нетрајних производа за широку потрошњу од 12,3%. Са становишта класификације дјелатности највећи допринос паду индустријске производње, с обзиром на учешће у укупној структури од 53,8% дала је Прерађивачка индустрија, која је значајно извозно орјентисана и која је у посматраном периоду, према календарски прилагођеном индексима, забиљежила смањење производње од 10,3 % (смањење Производње кокса и рафинисаних нафтних производа од 46,4%, затим смањење производње базних метала од 44,8% и смањење Производње одјеће од 44,1%). У подручју Производња и снабдјевање, електричном енергијом, гасом, паром и климатизација производња је смањена 3,9%, а у подручју Вађење руде и камена производња је мања за 0,4%. Од укупно 24 области Прерађивачке индустрије у 5 области дошло је до раста производње, док је у 19 области производња смањена, с тим да у области производње дуванских производа није било производње. Пад обима индустријске производње довео је и до смањења броја запослених у индустрији. Број запослених у индустрији у 2020. години, у односу на број запослених у 2019. години, мањи је за 1,5%. У подручју Вађење руда и камена запосленост је смањена за 8,3%, а у подручју Производња и снабдјевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација запосленост је мања за 6,4%. Прерађивачка индустрија је повећала број запослених за 0,1%, а у оквиру Прерађивачке индустрије раст запослености забиљежен је у 12 области, док је до пада запослености такође дошло у 12 области. Смањен је и промет у индустрији (за 7,2%), највише под утицајем смањења промета енергије. До смањења промета индустрије дошло је и на домаћем (за 14,9%) и на иностраном тржишту (за 0,6%).

У Републици Српској, према подацима Привредне коморе Републике Српске, годишња инфлација (децембар 2020/децембар 2019) износила је -1,9%, док је просјечна годишња инфлација (јануар-децембар 2020/јануар-децембар 2019) износила -1,2%. Инфлација у 2020. години је била вођена поскупљењем релативно малог броја производа и услуга, а инфлаторни притисци су остали ниски на што указује стабилна и ниска базна инфлација. Највећи пад цијена забиљежен је у одјељку Одјећа и обућа, цијене су ниже за 10%, а значајан допринос паду просјечних годишњих цијена дао је одјељак Превоз, цијене су ниже за 9%. Најзначајнији допринос расту просјечних годишњих цијена дао је одјељак Алкохолна пића и дуван (4,5%), а значајан допринос расту цијена дао је и одјељак Рекреација и култура (2,1%).

Просјечна нето плата у 2020. години износила је 956 КМ, што је у односу на просјечну нето плату у 2019. години (906 КМ), реално више за 6,8%. Највеће просјечне нето плате имају запослени у подручју Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања (1.449 КМ), док најниже просјечне нето плате имају запослени у подручју Грађевинарство (661 КМ).⁹ Просјечна пензија износила је 394 КМ (378 КМ у 2019.) и достигла је ниво од 41,21% просјечне плате (41,72% у 2019.)

Просјечан број запослених у Републици Српској, у 2020. години, износио је 274.227 лица, што је у односу на просјечан број запослених у 2019. години (272.366) више за 1.861 лице или за 0,68%. Посматрано по подручјима дјелатности, највеће учешће у укупном броју запослених има Прерађивачка индустрија (21,16%), а у структури запослености Прерађивачке индустрије највеће учешће има област Производња прехранбених производа (15,83%). Просјечан број пензионера износио је 268.627 лица, односно на једног пензионера дођу 1,02 запослена лица, што је изразито неповољан однос са становишта финансирања пензија.

Просјечан број незапослених (активна понуда радне снаге, стање на евиденцији Завода за запошљавање) у Републици Српској, у 2020. години износио је 86.695 лица,

---

⁹ Ниске просјечне нето плате имају и подручја Умјетност, забава и рекреација (704 КМ), Дјелатност пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство (719 КМ), Трговине (736 КМ) и Саобраћај и складиштење (740 КМ), као и Прерађивачка индустрија (772 КМ).

што је у односу на просјечан број незапослених у 2019. години (89.896 лица) мање за 3.201 лице, односно за 13,56%.

Анкетна стопа незапослености у 2020. години била је 12,9% (просјек на основу кварталних саопштења),¹⁰ што је за 1,2% више у односу на 2019. годину када је износила 11,7 %. Административна стопа незапослености¹¹ у 2020. години износила је 24,0% и у односу на 2019. годину (24,8%) била је мања за 0,8%.

Према подацима Спољнотрговинске коморе БиХ, укупан обим робне размјене Републике Српске са иностранством у 2020. години износио је 8,23 милијарде КМ и у поређењу са оствареним обимом у 2019. години (8,83 милијарде КМ) смањен је за 598,28 милиона КМ, односно за 6,78%. Остварен је извоз у вриједности од 3,56 милијарде КМ, што је у односу на остварени извоз у 2019. години (3,82 милијарде КМ) мање за 257,96 милиона КМ, односно за 6,76%. Остварени увоз у 2020. години износио је 4,67 милијарди КМ и у односу на увоз претходне године (5,01 милијарди КМ) мањи је за 340,32 милиона КМ, односно за 6,79%. Спољнотрговински дефицит износи 1,11 милијарди КМ. У поређењу са претходном годином (1,19 милијарди КМ) дошло је до смањења дефицита за 82,36 милиона КМ, односно за 6,90%. Покривеност увоза извозом износи 76,20%, док је у 2019. години износила 76,17%. Најзначајнији партнери у спољнотрговинској размјени, према обиму размјене су: Србија, Италија, Њемачка, Хрватска, Словенија, Аустрија, Кина, Мађарска, Француска, Пољска, Швајцарска и Турска.

Укупно наплаћени јавни приходи, који су у надлежности Пореске управе Републике Српске, у 2020. години износили су 2,483 милијарди КМ, што је у односу на претходну годину (2,478 милијарди КМ), више за 4,66 милиона КМ, односно за 0,19%. Директни порези, у 2020. години, наплаћени су у износу од 464,42 милиона КМ, што је за 8,96 милиона КМ или 1,89% мање него у 2019. години (473,37 милиона КМ). Доприноси су у прошлој години наплаћени у износу од 1,64 милијарди КМ, што је за 64,45 милиона КМ или 4,09% више него у 2019. години (1,57 милијарда КМ). Код осталих јавних прихода, у 2020. години остварена је наплата од 379,88 милиона КМ, што је за 50,84 милиона КМ или 11,80% мање него у 2019. години (430,72 милиона КМ).

Према подацима Пореске управе Републике Српске, у 2020. години на подручју Републике Српске регистровано је 1.246 пореских обвезника - правних лица и 2.739 пореских обвезника - предузетника, док су истовремено одјављена 203 пореска обвезника - правна лица и 998 пореских обвезника - предузетника. У поређењу са 2109. годином (1.354 пријављених правних лица и 3.291 предузетник), број пријављених правних лица је мањи за 108, док је број пријављених предузетника мањи за 552. Број одјављених правних лица мањи је за 171, док је број одјављених предузетника мањи за 12.¹²

У табели 1. приказани су упоредни показатељи за Републику Српску и општину Лакташи.

---

¹⁰ За разлику од претходног периода када се проводила једном годишње (у априлу сваке године) од 2020. године Републички завод за статистику Републике Српске анкету о радној снази проводи квартално, те анкетна стопа незапослености на нивоу године представља просјек на основу кварталних саопштења. Кварталне, као и раније годишње, анкетне стопе незапослености се израчунавају тако што се број незапослених лица утврђених анкетом о радној снази подијели бројем активног становништва, такође утврђен анкетом о радној снази. Активно становништво или радну снагу чине запослена и незапослена лица.

¹¹ Израчунава се тако што се просјечан број евидентираних незапослених лица подијели са збиром просјечног броја евидентираних незапослених и просјечног броја регистрованих запослених лица.

¹² Извор: ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука, Информација о привредним кретањима у Републици Српској и подручју коморе Бања Лука за период јануар-децембар 2019. године, Бања Лука, јануар 2020. године.

Табела 1. Показатељи општине у односу на Републику Српску

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс (2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
СТАНОВНИШТВО	Број становника РС	1.142.495	1.136.274	99,46
	Број становника општине	34.953	34.916	99,89
	Учешће општине у становништву РС (%)	3,06	3,07	0,01
ПРИВРЕДНА ДРУШТВА	Број привредних друштава на нивоу РС	10.218	10.340	101,19
	Број привредних друштава на нивоу општине	529	540	102,08
	Учешће општине у броју привредних друштава РС (%)	5,18	5,22	0,04
	Број привредних друштава на 1000 становника на нивоу РС	8,94	9,10	101,75
	Број привредних друштава на 1000 становника на нивоу општине	15,13	15,47	102,19
ТРЖИШТЕ РАДА	Просјечан број незапослених на нивоу РС (активна понуда)	89.896	86.695	96,44
	Просјечан број незапослених на нивоу општине (активна понуда)	987	1.006	101,93
	Учешће општине у броју незапослених РС (%)	1,10	1,16	0,06
	Просјечан број запослених на нивоу РС	272.366	274.227	100,68
	Просјечан број запослених на нивоу општине	10.405	10.743	103,25
	Учешће Општине у броју запослених РС (%)	3,82	3,92	0,10
	Број запослених на 1000 становника на нивоу РС	238,40	241,34	101,23
	Број запослених на 1000 становника на нивоу општине	297,69	307,68	103,36
	Стопа незапослености на нивоу РС (%)	24,82	24,02	0,80
	Стопа незапослености на нивоу општине (%)	8,66	8,56	-0,10
	Просјечан број запослених у привредним друштвима на нивоу РС (по основу стања на крају мјесеца-основни обрачун, коригованог по основу часова рада за субјекте који имају запослене, а у извјештају нису попунили податак за основни обрачун)	177.622	175.880	99,02
	Просјечан број запослених у привредним друштвима на нивоу општине (по основу стања на крају мјесеца-основни обрачун, коригованог по основу часова рада за субјекте који имају запослене, а у извјештају нису попунили податак за основни обрачун)	7.807	7.949	101,82
	Број запослених по привредном друштву на нивоу РС	17,38	17,01	97,85
	Број запослених по привредном друштву на нивоу општине	14,76	14,72	99,74
	Просјечна нето плата у РС (КМ)	906	956	105,52
	Просјечна нето плата на нивоу општине (КМ)	796	844	106,03
СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЈЕНА	Обим размјене РС (КМ)	8.830.423.000	8.232.138.000	93,22
	Обим размјене општине (КМ)	776.000.000	774.417.000	99,80
	Учешће општине у обиму размјене РС (%)	8,79	9,41	0,62
	Обим робне размјене РС per capita (КМ)	7.729,07	7.244,85	93,74
	Обим робне размјене општине per capita (КМ)	22.201,24	22.179,43	99,90
	Салдо робне размјене РС (КМ)	-1.194.213.000	-1.111.850.000	93,10
	Салдо робне размјене општине (КМ)	-274.552.000	-271.729.000	98,97
	Учешће општине у салду робне размјене РС (%)	22,99	24,44	1,45

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс (2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЈЕНА	Салдо робне размјене РС per capita (KM)	-1.045,27	-978,51	93,61
	Салдо робне размјене општине per capita (KM)	-7.854,89	-7.782,36	99,08
	Увоз РС (KM)	5.012.318.000	4.671.994.000	93,21
	Увоз општине (KM)	525.276.000	523.073.000	99,58
	Учешћа општине увозу у РС (%)	10,48	11,20	0,72
	Увоз РС per capita (KM)	4.387,17	4.111,68	93,72
	Увоз општине per capita (KM)	15.028,07	14.980,90	99,69
	Извоз РС (KM)	3.818.105.000	3.560.144.000	93,24
	Извоз општине (KM)	250.724.000	251.344.000	100,25
	Учешће општине у извозу РС (%)	6,57	7,06	0,49
	Извоз РС per capita (KM)	3.341,90	3.133,17	93,75
	Извоз општине per capita (KM)	7.173,18	7.198,53	100,35
	Покривеност увоза извозом на нивоу РС (%)	76,17	76,20	0,03
	Покривеност увоза извозом на нивоу општине (%)	47,73	48,05	0,32
ИМОВИНА, КАПИТАЛ И ОБАВЕЗЕ	Земљиште-привреда РС (KM)	1.793.870.715	1.819.057.200	101,40
	Земљиште-привреда општине (KM)	63.829.282	60.916.128	95,44
	Учешће привреде општине у земљишту привреде РС (%)	3,56	3,35	-0,21
	Грађевински објекти-привреда РС (KM)	10.878.167.679	11.264.786.662	103,55
	Грађевински објекти-привреда општине (KM)	213.615.038	219.399.824	102,71
	Учешће привреде општине у грађевинским објектима привреде РС (%)	1,96	1,95	-0,01
	Постројења и опрема-привреда РС (KM)	5.229.292.540	5.437.246.256	103,98
	Постројења и опрема-привреда општине (KM)	188.592.870	199.028.857	105,53
	Учешће привреде општине у постројењима и опреми привреде РС (%)	3,61	3,66	0,05
	Инвестиционе некретнине-привреда РС (KM)	492.214.369	504.641.596	102,52
	Инвестиционе некретнине-привреда општине (KM)	29.088.557	33.119.999	113,86
	Остала улагања у некретнине-привреда РС (KM)	1.757.969.815	1.906.890.746	108,47
	Остала улагања у некретнине-привреда општине (KM)	67.927.076	68.847.574	101,36
	Некрет. постројења, опрема и инвест. некрет. (укупно)-привреда РС (KM)	20.151.515.118	20.932.622.460	103,88
	Некрет. постројења, опрема и инв. некрет. (укупно)-привр. општине (KM)	563.052.823	581.312.382	103,24
	Учешће привреде општине у некретн., построј. и опреми привреде РС (%)	2,79	2,78	-0,01
	Остала стална средства-привреда РС (KM)	5.912.448.759	6.272.397.932	106,09
	Остала стална средства-привреда општине (KM)	100.768.340	96.943.739	96,20
	Стална средства (укупно)-привреда РС (KM)	26.063.963.877	27.205.020.392	104,38
	Стална средства (укупно)-привреда привреда општине (KM)	663.821.163	678.256.121	102,17
Учешће привреде општине у сталним средствима привреде РС (%)	2,55	2,49	-0,06	
Залихе, сталана и др. средства намијењена продаји-привреда РС (KM)	3.743.785.047	3.910.274.793	104,45	
Залихе, сталана и др. средства намијењена продаји-привреда општине (KM)	242.416.989	230.021.108	230.021.108	
Учешће привреде општине у залихама привреде РС (%)	6,48	5,88	-0,60	

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс
				(2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
ИМОВИНА, КАПИТАЛ И ОБАВЕЗЕ	Потраживања од купаца-привреда РС (КМ)	4.127.310.626	4.210.213.408	102,01
	Потраживања од купаца-привреда општине (КМ)	288.110.928	305.887.548	106,17
	Учешће привреде општине у потраживањима од купаца привреде РС (%)	6,98	7,27	0,29
	Готовински еквиваленти и готовина-привреда РС (КМ)	1.558.559.962	1.715.340.625	110,06
	Готовински еквиваленти и готовина-привреда општине (КМ)	68.788.213	76.443.462	111,13
	Учешће привреде општине у готовини и еквивалентима привреде РС (%)	4,41	4,46	0,05
	Остала краткорочна потраживања, пласмани и др.-привреда РС (КМ)	2.254.746.219	2.303.478.308	102,16
	Остала краткор. потраживања, пласмани и др.-привреда општине (КМ)	167.199.183	119.657.577	71,57
	Краткор. потраживања пласмани и готовина (укупно)-привреда РС (КМ)	7.940.616.807	8.229.032.341	103,63
	Краткор. потражив. пласмани и готовина (укупно)-привреда општине (КМ)	524.098.324	501.988.587	95,78
	Учешће привреде општине у краткороч. потраживањима привреде РС (%)	6,60	6,10	0,50
	Одложена пореска средства-привреда РС (КМ)	5.603.356	13.496.766	240,87
	Одложена пореска средстав-привреда општине (КМ)	284.160	61.523	21,65
	Текућа средства (укупно)-привреда РС (КМ)	11.690.005.210	12.152.803.900	103,96
	Текућа средства (укупно)-привреда општине (КМ)	766.799.473	732.071.218	95,47
	Учешће привреде општине у текућим средствима привреде РС (%)	6,56	6,02	-0,54
	Губитак изнад висине капитала-привреда РС (КМ)	1.767.626.297	1.929.685.445	109,17
	Губитак изнад висине капитала-привреда општине (КМ)	74.467.572	107.056.663	143,76
	Учешће привреде општине у губитку изнад висине капит. привреде РС (%)	4,21	5,55	1,34
	Пословна актива-привреда РС (КМ)	39.521.595.384	41.287.509.737	104,47
	Пословна актива-привреда општине (КМ)	1.505.088.208	1.517.384.002	100,82
	Учешће привреде општине у пословној активи привреде РС (%)	3,81	3,68	-0,13
	Укупна актива-привреда РС (КМ)	49.606.941.498	51.534.174.952	103,89
	Укупна актива-привреда општине (КМ)	1.537.691.096	1.551.180.946	100,88
	Учешће привреде општине у укупној активи привреде РС (%)	3,10	3,01	-0,09
	Основни капитал-привреда РС (КМ)	13.285.924.635	13.507.488.067	101,67
	Основни капитал-привреда општине (КМ)	208.256.654	212.559.555	102,07
	Учешће привреде општине у основном капиталу привреде РС (%)	1,57	1,57	0,00
	Нераспоређена добит и остали капитал-привреда РС (КМ)	7.677.968.473	8.553.600.189	111,40
	Нераспоређена добит и остали капитал-привреда општине (КМ)	409.490.412	457.750.701	111,79
	Учешће привреде општине у нераспор. добити и ост. кап. привреде РС (%)	5,33	5,35	0,02
	Капитал (укупно)-привреда РС (КМ)	20.963.893.108	22.061.088.256	105,23
	Капитал (укупно)-привреда општине (КМ)	617.747.066	670.310.256	108,51
Учешће привреде општине у капиталу привреде РС (%)	2,95	3,04	0,09	
Дугорочни кредити-привреда РС (КМ)	4.316.825.842	4.200.801.180	97,31	
Дугорочне кредити-привреда општине (КМ)	147.730.198	158.391.722	107,22	
Учешће привреде општине у дугорочним кредитима привреде РС (%)	3,42	3,77	0,35	

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс
				(2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
ИМОВИНА, КАПИТАЛ И ОБАВЕЗЕ	Остале дугорочне обавезе-привреда РС (КМ)	2.669.739.388	2.780.518.875	104,15
	Остале дугорочне пбавезе-привреда општине РС (КМ)	61.520.110	58.535.035	95,15
	Дугорочне обавезе (укупно)-привреда РС (КМ)	6.986.565.230	6.981.320.055	99,92
	Дугорочне обавезе (укупно)-привреда општине (КМ)	209.250.308	216.926.757	103,67
	Учешће привреде општине у дугорочним обавезама привреде РС (%)	3,00	3,11	0,11
	Добављачи-привреда РС (КМ)	4.239.097.142	4.382.255.081	103,38
	Добављачи-привреда општине РС (КМ)	320.209.131	294.502.343	91,97
	Учешће привреде општине у добављачима привреде РС (%)	7,55	6,72	-0,83
	Краткорочни кредити и обавезе по краткорочним ХОВ-привреда РС (КМ)	1.534.751.114	1.561.744.921	101,76
	Краткорочни кредити и обавезе по краткор. ХОВ-привреда општине (КМ)	80.239.512	75.300.622	93,84
	Учешће привреде општине у краткорочним кредитима привреде РС (%)	5,23	4,82	-0,41
	Дио дугорчних обавеза које доспијевају до годину дана-привреда РС (КМ)	763.380.879	829.287.919	108,63
	Дио дугор обавез. које доспијевају до годину дана-привреда општине (КМ)	22.135.092	19.041.092	86,02
	Остале краткорочне обавезе-привреда РС (КМ)	4.016.466.729	4.208.923.100	104,79
	Остале краткорочне обавезе-привреда општине (КМ)	243.394.012	223.158.949	91,69
	Текуће (краткорочне) обавезе (укупно)-привреда РС (КМ)	10.553.695.864	10.982.211.021	104,06
	Текуће (краткорочне) обавезе (укупно)-привреда општине (КМ)	665.977.747	612.003.006	91,90
	Учешће привреде општине у текућим обавезама привреде РС (%)	6,31	5,57	-0,74
	Укупне обавезе-привреда РС (КМ)	17.540.261.094	17.963.531.076	102,41
	Укупне обавезе-привреда општине (КМ)	875.228.055	828.929.763	94,71
	Учешће привреде општине у укупним обавезама привреде РС (%)	4,99	4,61	-0,38
	Кредитна задужења-привреда РС (КМ) (дугорочни кредити+краткорочни кредити+дио дугорочних обавеза које доспијевају до годину дана)	6.614.957.835	6.591.834.020	99,65
	Кредитна задужења-привреда општине (КМ) (дугорочни кредити+краткорочни кредити+дио дугорочних обавеза које доспијевају до годину дана)	250.104.802	252.733.436	101,05
Учешће привреде општине у кредитним задужењима привреде РС (%)	3,78	3,83	0,05	
ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	Пословни приходи-привреда РС (КМ)	20.948.836.254	20.239.744.042	96,62
	Пословни приходи-привреда општине (КМ)	1.363.978.918	1.328.125.733	97,37
	Учешће привреде општине у пословним приходима привреде РС (%)	6,51	6,56	0,05
	Приходи од продаје робе-привреда РС (КМ)	10.326.776.192	9.717.503.336	94,10
	Приходи од продаје робе-привреда општине (КМ)	576.667.044	544.891.108	94,49
	Учешће привреде општине у приходима од продаје робе привреде РС (%)	5,58	5,61	0,03
	Приходи од продаје учинака у иностранству-привреда РС (КМ) (податак из извјештаја увећан за вриједност извоза извозних предузећа са подручја општине која цјелокупну производњу извозе, а чији приходи од продаје учинака у иностранству, због начина извоза, нису исказани у извјештају)	2.506.432.790	2.259.440.984	90,15
	Приходи од продаје учинака у иностранству-привреда општине (КМ) (податак из извјештаја увећан за вриједност извоза предузећа са подручја општине која цјелокупну производњу извозе, а чији приходи од продаје учинака у иностранству, због начина извоза, нису исказани у извјештају)	328.179.265	288.738.900	87,98
	Учешће прив. општине у прих. од продаје учин. у иностр. привреде РС (%)	13,09	12,78	-0,31

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс
				(2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	Приходи од извоза-привреда РС (КМ) (приход од продје робе+приходи од проадеје учинака у иностранству; податак из извјештаја увећан за вриједност извоза предузећа са подручја општине која цјелокупну производњу извозе, а чији приходи од продаје учинака у иностранству, због начина извоза, нису исказани у извјештају)	3.083.972.117	2.774.222.705	89,96
	Приходи од извоза-привреда општине (КМ) (приход од продје робе+приходи од проадеје учинака у иностранству; податак из извјештаја увећан за вриједност извоза предузећа са подручја општине која цјелокупну производњу извозе, а чији приходи од продаје учинака у иностранству, због начина извоза, нису исказани у извјештају)	355.788.432	309.168.786	86,90
	Пословни расходи-привреда РС (КМ)	19.383.636.830	18.675.662.897	96,35
	Пословни расходи-привреда општине (КМ)	1.253.831.856	1.179.241.529	94,05
	Учешће привреде општине у пословним расходима привреде РС (%)	6,47	6,31	-0,16
	Трошкови материјала-привреда РС (КМ)	4.068.114.227	3.811.552.941	93,69
	Трошкови материјала-привреда општине (КМ)	399.114.715	343.181.274	85,99
	Учешће привреде општине у трошковима материјала привреде РС (%)	9,81	9,00	-0,81
	Трошкови зарада, накнада зарада и осталих лич. расх.-привреда РС (КМ)	2.927.598.892	3.052.159.505	104,25
	Трош. зарада, накнада зарада и осталих лич. расх.-привреда општине (КМ)	126.451.414	135.048.547	106,80
	Учешће привреде општине у трошковима зарада привреде РС (%)	4,32	4,42	0,10
	Трошкови производних услуга-привреда РС (КМ)	1.871.503.986	1.873.707.001	100,12
	Трошкови производних услуга-привреда општине (КМ)	172.261.436	175.585.988	101,93
	Учешће привреде општине у трошк. производних услуга привреде РС (%)	9,20	9,37	0,17
	Трошкови амортизације-привреда РС (КМ)	1.125.839.101	1.151.820.184	102,31
	Трошкови амортизације-привреда општине (КМ)	40.294.857	45.055.538	111,81
	Учешће привреде општине у трошковима амортизације привреде РС (%)	3,58	3,91	0,33
	Нематеријални трошкови-привреда РС (КМ)	564.744.955	566.591.058	100,33
	Нематеријални трошкови-привреда општине (КМ)	35.316.227	29.775.681	84,31
	Учешће привреде општине у нематеријал. трошковима привреде РС (%)	6,25	5,26	-0,99
	Трошкови пореза и доприноса-привреда РС (КМ)	208.189.151	212.407.845	102,03
	Трошкови пореза и доприноса-привреда општине (КМ)	5.882.173	6.899.230	117,29
	Учешће привреде општине у трошк. пореза и доприноса привреде РС (%)	6,42	8,31	1,89
	Пословни добитак-привреда РС (КМ)	1.947.656.476	1.921.155.419	98,64
	Пословни добитак-привреда општине (КМ)	125.028.830	159.583.369	127,64
	Учешће привреде општине у пословном добитку привреде РС (%)	6,42	8,31	1,89
	Пословни губитак-привреда РС (КМ)	382.457.052	357.074.274	93,36
	Пословни губитак-привреда општине (КМ)	14.881.768	10.699.165	71,89
	Учешће привреде општине у пословном губитку привреде РС (%)	3,89	3,00	-0,89
	ЕБИТ (оперативна добит)-привреда РС (КМ) (пословни добитак-пословни губитак)	1.565.199.424	1.564.081.145	99,93
	ЕБИТ (оперативна добит)-привреда општине (КМ) (пословни добитак-пословни губитак)	110.147.062	148.884.204	135,17
	Учешће привреде општине у оперативној добити-ЕБИТ-у привреде РС (%)	7,04	9,52	2,48
Приходи од камата-привреда РС (КМ)	65.759.058	53.214.537	80,92	
Приходи од камата-привреда општине (КМ)	547.256	1.290.483	235,81	
Учешће привреде општине у приходима од камата привреде РС (%)	0,83	2,43	1,60	

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс
				(2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ	Расходи камата-привреда РС (KM)	239.711.988	208.899.130	87,15
	Расходи камата-привреда општине (KM)	9.817.549	8.313.639	84,68
	Учешће привреде општине у расходима камаата привреде РС (%)	4,10	3,98	-0,12
	Укупни приходи привреде РС (KM)	21.623.825.644	21.184.775.782	97,97
	Укупни приходи привреде општине (KM)	1.402.120.409	1.357.336.419	96,81
	Учешће општине у укупним приходима привреде РС (%)	6,48	6,41	-0,07
	Укупни приходи привреде РС per capita (KM)	18.926,84	18.644,07	98,51
	Укупни приходи привреде општине per capita (KM)	40.114,45	38.874,34	96,91
	Укупни приходи привреде РС по привредном друштву (KM)	2.116.248,35	2.048.817,77	96,81
	Укупни приходи привреде општине по привредном друштву (KM)	2.650.511,17	2.513.585,96	94,83
	Укупни приходи привреде РС по запосленом (KM)	121.740,69	120.450,17	98,94
	Укупни приходи привреде општине по запосленом (KM)	179.597,85	170.755,62	95,08
	Укупни расходи привреде РС (KM)	20.304.559.423	19.482.940.129	95,95
	Укупни расходи привреде општине (KM)	1.294.402.141	1.232.662.654	95,23
	Учешће општине у укупним расходима привреде РС (%)	6,37	6,33	-0,04
	Бруто финансијски резултат привреде РС (KM)	1.319.266.221	1.701.835.653	129,00
	Бруто финансијски резултат привреде општине (KM)	107.718.268	124.673.765	115,74
	Учешће општине у бруто финансијском резултату привреде РС (%)	8,17	7,33	-0,84
	Бруто финансијски резултат привреде РС per capita (KM)	1.154,72	1.497,73	129,70
	Бруто финансијски резултат привреде општине per capita (KM)	3.081,80	3.570,68	115,86
	Нето добитак текуће године-привреда РС (KM)	1.752.189.716	1.874.803.199	107,00
	Нето добитак текуће године-привреда општине (KM)	107.842.395	134.094.663	124,34
	Учешће општине у нето добитку привреде РС (%)	6,15	7,15	1,00
	Нето добитак текуће године per capita-привреда РС (KM)	1.533,65	1.649,96	107,58
	Нето добитак текуће године per capita-привреда општине (KM)	3.085,35	3.840,49	124,47
	Нето губитак текуће године-привреда РС (KM)	601.975.156	335.981.252	55,81
	Нето губитак текуће године-привреда општине (KM)	11.279.318	21.960.334	194,70
	Учешће општине у нето губитку привреде РС (%)	1,87	6,54	4,67
	Нето финансијски резултат привреде РС (KM)	1.150.214.560	1.538.821.947	133,79
	Нето финансијски резултат привреде општине (KM)	96.563.077	112.134.329	116,13
	Учешће општине у нето финансијском резултату привреде РС (%)	8,40	7,29	-1,11
	Нето финансијски резултат привреде РС per capita (KM)	1.006,76	1.354,27	134,52
	Нето финансијски резултат привреде општине per capita (KM)	2.762,65	3.211,55	116,25
Нето финансијски резултат по привредном друштву-привреда РС (KM)	112.567,48	148.822,24	132,21	
Нето финансиј. резултат по привредном друштву-привреда општине (KM)	182.538,90	207.656,16	113,76	
Нето финансијски резултат по запосленом-привреда РС (KM)	6.475,63	8.749,27	135,11	
Нето финансијски резултат по запосленом-привреда општине (KM)	12.368,78	14.106,72	114,05	

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс (2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
ПОКАЗАТЕЉИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ	ЕВИТ/пословни приходи-привреда РС (%)	7,47	7,73	0,26
	ЕВИТ/пословни приходи-привреда општине (%)	8,08	11,21	3,13
	Нето маржа-привреда РС (%) (нето финансијски резултат/пословни приходи*100)	5,49	7,60	2,11
	Нето маржа-привреда општине (%) (нето финансијски резултат/пословни приходи*100)	7,08	8,44	1,36
	Стопа добити-привреда РС (%) (нето финансијски резултат/укупни приходи*100)	5,32	7,26	1,94
	Стопа добити-привреда општине (%) (нето финансијски резултат/укупни приходи*100)	6,89	8,26	1,37
	ROE (поврат на капитал)-привреда РС (%) (нето финансијски резултат/капитал*100)	5,49	6,98	1,49
	ROE (поврат на капитал)-привреда општине (%) (нето финансијски резултат/капитал*100)	15,63	16,73	1,10
	ROA (поврат на активу/имовину)-привреда РС (%) (нето финансијски резултат/укупна актива*100)	2,32	2,99	0,67
ROA (поврат на активу/имовину)-привреда општине (%) (нето финансијски резултат/укупна актива*100)	6,28	7,23	0,95	
ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ	Коефицијент текуће ликвидности-привреда РС (текућа средства/текуће обавезе)	1,11	1,11	0,00
	Коефицијент текуће ликвидности-привреде општине (текућа средства/текуће обавезе)	1,15	1,20	0,05
	Коефицијент убрзане ликвидности-привреда РС ((текућа средства-залихе)/текуће обавезе)	0,75	0,75	0,00
	Коефицијент убрзане ликвидности-привреде општине ((текућа средства-залихе)/текуће обавезе)	0,79	0,82	0,03
	Коефицијент тренутне ликвидности-привреда РС (готовински еквиваленти и готовина/текуће обавезе)	0,15	0,16	0,01
	Коефицијент тренутне ликвидности-привреда општине (готовински еквиваленти и готовина/текуће обавезе)	0,10	0,12	0,02
ПОКАЗАТЕЉИ ЕФИКАСНОСТИ	Просјечан број дана наплате потраживања-привреде РС (365/(пословни приход/потраживања од купаца))	71,91	75,93	105,59
	Просјечан број дана наплате потраживања-привреда општине (365/(пословни приход/потраживања од купаца))	77,10	84,07	109,04
	Просјечан број дана обрта залиха-привреда РС (365/(набавна вриједност продате робе+трошкови материјала)/залихе)	108,24	121,30	112,07
	Просјечан број дана обрта залиха-привреде општине (365/(набавна вриједност продате робе+трошкови материјала)/залихе)	101,30	106,77	105,40
	Просјечан број дана плаћања добављача-привреда РС (365/(набавна вриједност продате робе+трошкови материјала+нематеријални трошкови+трошкови производних услуга)/добављачи)	102,73	112,59	109,60
	Просјечан број дана плаћања добављача-привреда општине (365/(набавна вриједност продате робе+трошкови материјала+нематеријални трошкови+трошкови производних услуга)/добављачи)	108,12	108,39	100,25
	Пословни приходи по запосленом-привреда РС (KM)	117.940,55	115.077,01	97,57
	Пословни приходи по запосленом-привреда општине (KM)	174.712,30	167.080,86	95,63
	Просјечан трошак плате по запосленом-привреда РС (KM) (трошкови бруто зарада, бруто накнада зарада и осталих личних расхода/просјечан број запослених у привредним друштвима-стање на крају мјесеца)	16.482,19	17.353,65	105,29
	Просјечан трошак плате по запосленом-привреда општине (KM) (трошкови бруто зарада, бруто накнада зарада и осталих личних расхода/просјечан број запослених у привредним друштвима-стање на крају мјесеца)	16.197,18	16.989,38	104,89
	Учешће трош. материјала у пословним приходима-привреда РС (%)	19,42	18,83	-0,59
	Учешће трош. материј. у пословним приход.-привреда општине (%)	29,26	25,84	-3,42
	Учешће трошкова плата у пословним приходима-привреда РС (%) (трошкови бруто зарада, бруто накнада зарада и осталих личних расхода/пословни приходи*100)	13,97	15,08	1,11
	Учешћ. трошкова плата у пословним приходима-привреда општине (%) (трошкови бруто зарада, бруто накнада зарада и осталих личних расхода/пословни приходи*100)	9,27	10,17	0,90
Учешће пословних расхода, изузев трошкова продате робе, у пословним приходима-привреда РС (%) ((пословни расходи-набавна вриједност продате робе)/пословни приходи*100)	51,68	52,97	1,29	

ОБЛАСТ	ПОКАЗАТЕЉИ	2019	2020	Индекс (2020/2019*100); разлика у % (2020-2019)
ПОК. ЕФИКАСНОСТИ ПОК. СОЛВЕНТНОСТИ	Учешће пословних расхода, изузев трошкова продате робе, у пословним приходима-привреда РС (%) (пословни расходи-набавна вриједност продате робе)/пословни приходи*100)	57,15	55,42	-1,73
	Принос по јединици сталних средстава-привреда РС (КМ) (пословни приходи/стална средства)	0,80	0,74	92,50
	Принос по јединици сталних средстава-привреда општине (КМ) (пословни приходи/стална средства)	2,05	1,96	95,61
ПОК. СОЛВЕНТНОСТИ	Учешће туђих у укупним изворима средстава-привреда РС (%) (укупне обавезе/(укупне обавезе+капитал*100))	45,55	44,88	-0,67
	Учешће туђих у укупним изворима средстава-привреда општине (%) (укупне обавезе/(укупне обавезе+капитал*100))	58,62	55,29	-3,33
	Кредитна способност привреде РС (ЕВИТ/камате)	6,53	7,49	114,70
	Кредитна способност привреде општине (ЕВИТ/камате)	11,22	17,91	159,63
	Кредитно задужење/капитал-привреда РС (%)	31,55	29,88	-1,67
	Кредитно задужење/капитал-привреда општине (%)	40,49	37,70	-2,79

Извор: Републички завод за статистику РС (становништво, тржиште рада-запослени и структуре увоза и извоза); Завод за запошљавање РС (тржиште рада-незапослени), ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука (спољнотрговинска размјена-Лакташи и РС-извор Спољнотрговинска комора БиХ); АПИФ (привредна друштва и збирни подаци о финансијском пословању- Збирни финансијски извјештај за 2019. и 2020. годину); LRC BIS (појединачни подаци о финансијском пословању).¹³

2. Привреда општине Лакташи-основне тенденције

Привредна кретања у општини Лакташи у 2020. години карактерише пад укупне привредне активности (мјерен укупним приходом), стабилан ниво спољнотрговинске размјене уз раст извоза и већу покривеност увоза извозом, значајан раст чисте добити привреде, раст запослености праћен смањењем стопе незапослености, присуство задужености (кредитно задужење у односу на капитал изнад просјека Републике Српске) и недовољне ликвидности привреде, посебно са становишта убрзане и тренутне ликвидности (кофицијент текуће ликвидности изнад један и просјека Републике, коефицијент убрзане ликвидности испод један, али изнад просјека Републике, кофицијент тренутне ликвидности испод један и просјека Републике),

¹³ Подаци о броју становника представљају Процјену броју становника од стране Републичког завода за статистику РС-средином године, која је заснована на Коначним резултатима Пописа становништва 2013. године.

Подаци о броју привредних друштава и збирни подаци о финансијском пословању, преузети од АПИФ-а, Збирни финансијски извјештаји за 2019. годину (креиран 01.07.2020. године) и 2020. годину (креиран 22.08.2021. године). У овој информацији, наведени подаци за 2019. годину, као и показатељи и релативна учешћа који се изводе из ових података, кориговани су у односу на податке презентоване у Информацији о стању у области привреде на подручју општине Лакташи за 2019. годину (Извор: ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука, Финансијски резултати пословања привреде Републике Српске и подручја Коморе Бања Лука, јануар-децембар 2019. године, Бања Лука, јун 2020. године), а на основу Збирног финансијског извјештаја за 2019. годину, чији су подаци свеобухватнији и прецизнији у односу на извор података кориштен у претходној информацији. Такође, подаци АПИФ-а, Збирни финансијски извјештај за 2020. годину, који се односе на наведене показатеље за 2020. годину различиту су у односу на податке ПКРС-е-Подручна привредна комора Бања Лука, ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука, Финансијски резултати пословања привреде Републике Српске и подручја Коморе Бања Лука, јануар-децембар 2020. године, Бања Лука, јун 2021. године.

Подаци о спољнотрговинском пословању преузети од ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука-извор Спољнотрговинска комора БиХ (Привредна кретања у Републици Српској и подручју комора Бања Лука за период јануар-децембар 2019. године, Бања Лука, јануар 2020. године) се разликују у односу на податке Републичког завода за статистику Републике Српске.

немогућност обезбјеђења повољних извора финансирања, тешкоће у реализацији производа и наплати потраживања (просјечан број дана наплате потраживања већи од просјека Републике), те ликвидација и стечај привредних субјеката, али и оснивање нових привредних друштава.

Општина Лакташи је задржала статус развијене општине, која је атрактивна како за инвеститоре, тако и за становнике који се досељавају на подручје општине. У протеклој години општина Лакташи је забиљежила позитиван миграциони салдо (салдо 44)¹⁴.

Укупни приходи привреде општине су, у односу на 2019. годину (1.402.120.409 КМ), мањи за 44.783.990 КМ, односно за 3,19% и износе 1.357.336.419 КМ, што је и даље показатељ високог нивоа привредне активности. У укупним приходима Републике Српске општина Лакташи учествују са 6,41% (6,48% у 2019. години).

По оствареним укупним приходима, бруто и нето добити и броју привредних друштва општина Лакташи заузима треће мјесто у Републици Српској (иза Бања Луке и Бијељине), а по обиму спољнотрговинске размјене (трећа у увозу; пета у извозу)¹⁵ и оствареном укупним приходима по становнику друго мјесто (иза Града Бања Лука), док по оствареној бруто и нето добити по становнику заузима пето мјесто (иза Станара Брода, Бања Луке и Источног Старог Града). И у области запослености Лакташи су у повољнијем положају у односу на друге. Административна (званична) стопа незапослености је међу најмањим у Републици Српској и износи 8,56% и знатно је испод републичког просјека (24,02%). По броју запослених у привредним друштвима општина Лакташи се налази на четвртм мјесту (иза градова Бања Лука, Бијељина и Приједор), а по броју укупно запослених на 6. мјесту (иза градова Бања Лука, Бијељина, Приједор, Добој и Градишка).¹⁶ Као и на нивоу Републике Српске и БиХ постоји проблем одласка квалитетне и обучене радне снаге, прије свега младих у иностранство, што захтјева предузимање системских мјера.

Предност општине Лакташи, поред геостратешког положаја и створеног имица предузетничког средишта је чињеница да је кроз издвајање значајних средстава из буџета за капиталне инвестиције константно побољшавала услове за живот становништва и развој привреде. Поред улагања у класичну инфраструктуру, нарочито су значајна улагања у предузетничку инфраструктуру (индустријска зона Александровац), као и повољности које инвеститори добијају (ефикасност администрације приликом издавања дозвола и других докумената - ISO 9001:2015 стандард, БФЦ цертификат за повољно пословно окружење, ниже административне таксе, финансијске повољности у виду смањења општинских накнада за изградњу производних и пољопривредних објеката и могућности плаћања обавеза у ратама и др.

---

¹⁴ Извор: Републички завод за статистику Републике Српске-Статистика миграција и азила, Унутрашње миграције, Годишње саопштења за 2020. годину, Бања Лука, март 2021. године.

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/saopstenja/stanovnistvo/statistika_unutrasnjih_migracija/2020/U_nutrasnje_migracije_2020.pdf

Према наведеном саопштењу 25 општина, односно градова има позитиван миграциони салдо, а испред општине Лакташи по наведеном показатељу су: Град Бања Лука (494), Град Бијељина (280), Источно Ново Сарајево (237), Сребреница (236), Станари (130), Град Требиње (128), Источна Илица (121), Ново Горажде (71) и Петровац (50). Највећи негативан миграциони салдо билеже општине Братунац (-121) и Власеница (-85). Испред општине Лакташи је и Град Источно Сарајево (миграциони салдо 420), који је искључен из разматрања, јер не чини јединствену административну цјелину, него је подијељен на више самосталних општина за које се прате упоредни подаци.

¹⁵ На нивоу БиХ по обиму размјене општина Лакташи заузима 12 мјесто (10 у увозу; 14 у извозу).

¹⁶ Из разматрања, код ових показатеља и броја привредних друштава, искључен је Град Источно Сарајево из разлога претходно наведених. Према збирним подацима, а на основу података за општине које улазе у његов састав по броју укупно запослених, броју запослених у привредним друштвима и броју привредних друштава Град Источно Сарајево заузима треће мјесто у Републици Српској.

Стварање повољних услова за инвестирање утицало је на значајан прилив капитала. У посљедњих неколико година на подручје општине је инвестирано преко 250.000.000 евра директних страних и домаћих инвестиција, а регистрован капитал у Лакташима има 28 земаља свијета (што је преко 30% регистрованих земаља улагача у БиХ). Битно је истаћи да су и у 2020. години домаћи и страни инвеститори на подручју општине реализовали значајне привредне инвестиције.

Атрактивност општине, као бизнис дестинације потврђује и присуство великих свјетских и регионалних компанија (Coca Cola; PepsiCo Investments; ОАО NeftaGazInkor, Perutnina Ptuj; Mahle Group; Kolektor CCL; Cablex Group; Agrokor; Danube Foods Group; Sano и др.).

3. Привредни субјекти

Укупан број привредних друштава са сједиштем на подручју општине је 540 и за 2,08 % је већи у односу на 2019. годину (529).¹⁷ Број предузетника се смањило за 0,25% (г/г) са 787 на 785.¹⁸

У укупном броју привредних друштава РС (10.340) општина Лакташи, учествује са 5,22% (5,18% % у 2019.). По броју друштава Лакташи су трећа општина у Републици Српској, а структура привредних друштва укупно и према величини приказана је у наредној табели¹⁹

Табела 2. Структура привред. друштава укупно и према величини по општинама РС

Општина	Величина предузећа								Укупно		Индекс укупно	% у РС (2019)	% у РС (2020)
	велико		средње		мало		нераспоређ.		2019	2020			
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020					
Бања Лука	30	34	126	123	2.734	2.814	25	45	2.915	3.016	103,46	28,53	29,17
Бијелина	9	9	54	55	986	1.003	3	2	1.052	1.069	101,62	10,30	10,34
Лакташи	5	6	25	22	499	512	0	0	529	540	102,08	5,18	5,22
Градишка	4	5	21	19	483	478	0	3	508	505	99,41	4,97	4,88
Приједор	6	6	23	24	422	400	3	3	454	433	95,37	4,44	4,19
Добој	4	4	15	15	330	333	1	4	350	356	101,71	3,42	3,44
Зворник	5	5	14	14	301	310	1	2	321	331	103,12	3,14	3,20
Требиње	6	6	9	9	277	300	0	0	292	315	107,88	2,86	3,05
Прњавор	3	3	14	14	212	219	4	2	233	238	102,15	2,28	2,30
Пале	1	1	9	8	209	197	1	6	220	212	96,36	2,15	2,05
Остле општине	32	31	170	164	3.124	3.110	18	20	3.344	3.325	99,43	32,73	32,16
РС	105	110	480	467	9.577	9.676	56	87	10.218	10.340	101,19	100,00	100,00

Извор: ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука-критериј за подјелу број запослених; АПИФ.²⁰

¹⁷ Извор: Збирни финансијски извјештаји за 2019. године (креиран 01.07.2020. године) и 2020. годину креиран (22.08.2021. године), Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ), Бања Лука. Подаци се односе на привредна друштва (привредна друштва, задруге и друга правна лица која послују по профитном принципу) која су поднијела финансијске извјештаје за 2019. и 2020. годину.

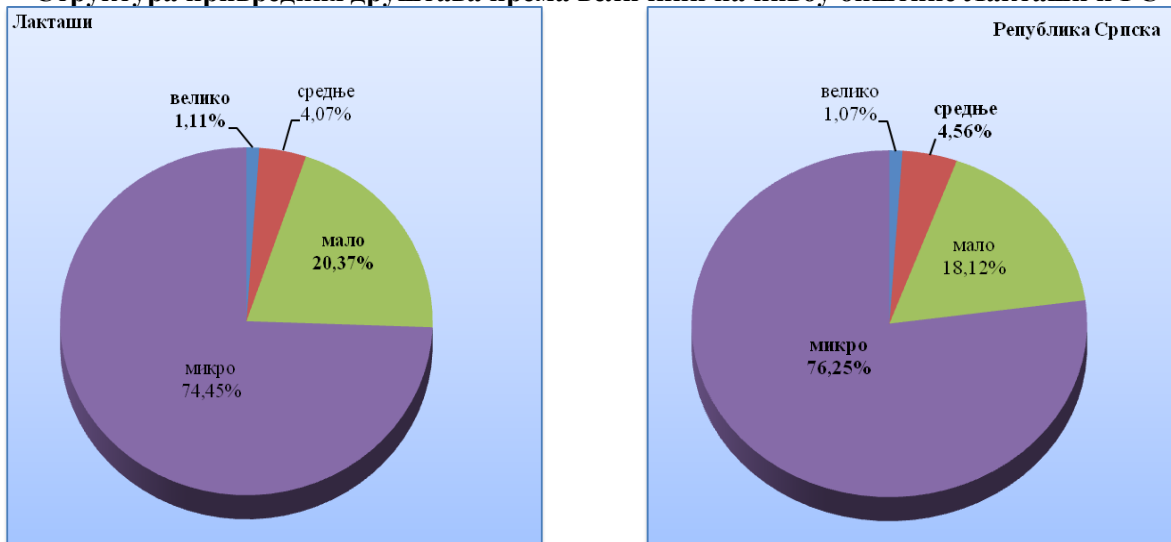
¹⁸ Извор: Извјештај за општину Лакташи са стањем на дан 31.12.2020. године (креиран на дан 24.01.2020. односно 15.01.2021. године), Јединствени информациони систем за регистрацију пословних субјеката. Подаци се односе на предузетнике који послују (активни и привремено одјављени).

¹⁹ Законом о развоју малих и средњих предузећа прописано је да су мала предузећа привредни субјекти који запошљавају мање од 50 радника и чији је укупан годишњи приход или укупна вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 19.558.000 КМ. У оквиру малих предузећа могу се разликовати и микро предузећа која запошљавају мање од 10 радника и чији је укупни годишњи приход или укупна вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 3.911.600 КМ. Средња предузећа су привредни субјекти који запошљавају више од 49 и мање од 250 радника и чији је укупан годишњи приход мањи од 97.790.000 КМ или чија је укупна вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 84.099.400 КМ. У овој информацији, као критериј за подјелу предузећа према величини кориштен је број запослених.

²⁰ Према критерију број запослених, извршена је подјела према величини за 10.162 субјекта у 2019. години (10.159 субјеката-збирни податак на основу појединачних података за све општите којим

Структура привредних друштава према величини указује на доминацију малих привредних друштава (малих и микро предузећа), како на нивоу РС тако и на нивоу општине.²¹

Структура привредних друштава према величини на нивоу општине Лакташи и РС²²

Из претходног графикона видљиво је да је на подручју општине нешто веће учешће великих и малих, док је на нивоу Републике Српске веће учешће средњих и микро привредних друштава.

У периоду од годину дана структура привредних друштава према величини на подручју општине се није битније измјенила (табела 2.). Малих привредних друштава је

располаже ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука; 3 субјекта са подручја општине Лакташи који су накнадно предали завршни рачун-подаци LRC BIZ) и за 10.253 субјекта у 2020. години (10.248 субјеката-збирни податак на основу појединачних података за све општите којим располаже ПКРС-Подручна привредна комора Бања Лука; 5 субјекта са подручја општине Лакташи који су накнадно предали завршни рачун-подаци LRC BIZ), а остало је нераспоређено 56 у 2019. односно 87 субјеката у 2020. години, који су према АПИФ-у (Збирни извјештаји) накнадно поднијели завршни рачун, јер за ове субјекте не располажемо са потребним подацима за подјелу.

²¹ И према критеријима дефинисаним Законом о рачуноводству и ревизији у структура привредних друштава према величини доминирају мала привредна друштва, с тим да се број микро предузећа значајно смањује, а број малих предузећа значајно повећава, такође се повећава и број средњих и великих привредних друштава, у односу на претходно приказани начин подјеле. Према овим критеријима, а на основу укупног броја субјеката који су предали завршни рачун за 2020. годину (табела 2. колона укупно), подаци за првих десет општина/градава по број субјеката, остале општине/градове и ниво Републике Српске су сљедећи: Бања Лука-2.856 малих (микро 1.314, малих 1.272 предузећа), 298 средњих и 132 велика привредна друштва; Бијељина-904 малих (микро 459, малих 445 предузећа), 113 средњих и 52 велика привредна друштва; **Лакташи 444 малих (микро 177, малих 267 предузећа), 66 средњих и 30 великих привредних друштава**; Градишка-441 малих (микро 234, малих 207 предузећа), 50 средњих и 14 великих привредних друштава; Приједор-374 малих (микро 174, малих 200 предузећа), 44 средњих и 15 великих привредних друштава; Добој-303 малих (микро 145, малих 158 предузећа), 34 средњих и 19 великих привредних друштава; Зворник-277 малих (микро 158, малих 119 предузећа), 40 средњих и 14 великих привредних друштава; Требиње-287 малих (микро 155, малих 132 предузећа), 19 средњих и 9 великих привредних друштава; Прњавор-199 малих (микро 96, малих 103 предузећа), 23 средњих и 16 великих привредних друштава; Пале-183 малих (микро 93, малих 90 предузећа), 25 средњих и 4 велика привредна друштва; Остале општине-2.893 малих (микро 1.409, малих 1.484 предузећа), 327 средњих и 105 великих привредних друштава; **Република Српска-8.891 малих (микро 4.414, малих 4.447 предузећа), 1.039 средњих и 410 великих привредних друштава.**

²² Структура урађена на бази података за 2020. годину за субјекте који су по критерију броја запослених разврстани према величини (10.253 субјекта за нивоу РС и 540 субјеката за ниво општине Лакташи).

512 (402 микро и 110 малих предузећа, средњих 22, а великих 6 (Интеграл инжењеринг а.д. Лакташи, Kolektor CCL д.о.о. Лакташи, Нискоградња д.о.о. Лакташи, Cablex ВиН д.о.о. Александровац-Лакташи, Марбо д.о.о. Лакташи и MAHLE Electric Drives Bosnia д.о.о. Лакташи). У односу на претходну годину, број малих привредних друштава се повећао за 13, број средњих се смањило за 3, а број великих се повећао за 1 привредно друштво.²³

У укупном броју привредних друштава, као и броју *микро друштава* доминирају друштва са једним запосленим (петина укупног броја и преко четвртине броја микро друштава), а значајан је и број привредних друштава која у финансијском извјештају нису пријавила запослене раднике (87). У структури *малих друштава* доминирају друштва величине од 10 до 19 радника (66,36% малих друштава и са просјеком од 14 запослених радника). Друштва до 100 радника доминирају (са близу три четвртине и просјеком од 66 запослених радника) у групи *средњих друштава*. У групи великих друштава број запослених се креће од 370 до 871.

Анализа по секторима и дјелатностима (гранама) пословања показује да највећи број привредних друштава послује у секторима Трговина (174), Прерађивачка индустрија (134), Транспорт и складиштење (61), Услуге (47), Пољопривреда и шумарство (29) и Грађевинарство (31). Прве гране Прерађивачке индустрије по броју привредних друштава су Метална и машинска Прехрамбена индустрија (Храна и пиће) и Дрво и намјештај, а слиједе их Електроиндустрија и Пластика и гума.

Поред геостратешког положаја и развојних потенцијала, на привредни развој једног подручја нарочито утиче успјешност појединачних привредних субјеката који послују на том подручју. У табелама 3. 4. и 5. приказано је првих десет привредних друштава по оствареном укупним приходима, добити, броју запослених и извозу.

Табела 3. Привредна друштва према оствареним приходима и добити

Р.бр.	Привредна друштва - остварени приходи	Привредна друштва - остварена добит
1	"INTEGRAL INŽENJERING" a.d. Laktaši	"INTEGRAL INŽENJERING" a.d. Laktaši
2	Mesna industrija "TULUMOVIĆ" d.o.o. Laktaši	"VELEHEM-S" d.o.o. Glamočani-Laktaši
3	"MARBO" d.o.o. Laktaši	"VENDOM" d.o.o. Laktaši
4	"Kolektor CCL" d.o.o. Laktaši "	"NISKOGRADNJA" d.o.o. Laktaši
5	NISKOGRADNJA" d.o.o. Laktaši	"EL-EN SOLUTIONS" d.o.o. Laktaši
6	"MAHLE Electric Drives Bosnia" d.o.o. Laktaši	"COLOR VISION" d.o.o.Trn - Laktaši
7	"MILCO" d.o.o. Laktaši	"KRAS" d.o.o. Laktaši
8	"MLADOST-TRADE" d.o.o. Glamočani-Laktaši	"TGT" a.d. Laktaši
9	"GT-SATELIT" d.o.o. Laktaši	"POP TRADE" d.o.o. Laktaši
10	Mesna industrija "DIM - DIM" Laktaši	Mesna industrija "TULUMOVIĆ" d.o.o. Laktaši

Извор: LRC BIS

²³ Велика предузећа послују: у подручју Грађевинарство два и у подручју Прерађивачка индустрија четири (једно у производњи прехрамбених производа, а три у производњи електричних компоненти и опреме). Структура средњих предузећа по дјелатностима је слична, као у 2019. години: Прерађивачка индустрија 13, Трговина 3, Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине 2, Пољопривреда, шумарство и риболов, Грађевинарство, Саобраћај и складиштење и Здравствена заштита и социјални рад по 1 предузеће. Мала и микро предузећа распоређена су у свим дјелатностима.

Табела 4. Привредна друштва према броју запослених²⁴

Р. Бр.	Назив привредног друштва	Р/М	% у броју запослених у привредним друштвима - Р/М (7.949)	% у броју укупно запослених на подручју општине (10.743)
1	"INTEGRAL INŽENJERING" a.d. Laktaši	871	10,96	8,11
2	"KOLEKTOR CCL" d.o.o. Laktaši	500	6,29	4,65
3	"NISKOGRADNJA" d.o.o. Laktaši	423	5,32	3,94
4	"CABLEX BH" d.o.o. Aleksandrovac-Laktaši	381	4,79	3,55
5	"MARBO" d.o.o. Laktaši	379	4,77	3,53
6	"MAHLE Electric Drives Bosnia" d.o.o. Laktaši	370	4,65	3,44
7	Mesna industrija "TULUMOVIĆ" d.o.o. Laktaši	160	2,01	1,49
8	JZU Dom zdravlja "Dr Mladen Stojanović"	150	1,89	1,40
9	"DRVOFLOR" d.o.o. Laktaši	127	1,60	1,18
10	"KALDERA COMPANY" d.o.o. Laktaši	125	1,57	1,16
	УКУПНО	3.486	43,85	32,45

Извор: LRC BIS

Табела 5. Привредна друштва према оствареном извозу

Р. Бр.	Назив привредног друштва
1	"INTEGRAL INŽENJERING" a.d. Laktaši
2	"KOLEKTOR CCL" d.o.o. Laktaši
3	"MAHLE Electric Drives Bosnia" d.o.o. Laktaši
4	"VENDOM" d.o.o. Laktaši
5	"JAKSCHE TECHNOLOGY" d.o.o. Laktaši
6	"MARKETAUTO" d.o.o. Laktaši
7	"EXPERTO" d.o.o. Laktaši
8	"DRVOFLOR" d.o.o. Laktaši
9	"EL-EN SOLUTIONS" d.o.o. Laktaši
10	"IRADIA COMPANY" d.o.o. Laktaši

Извор: LRC BIS

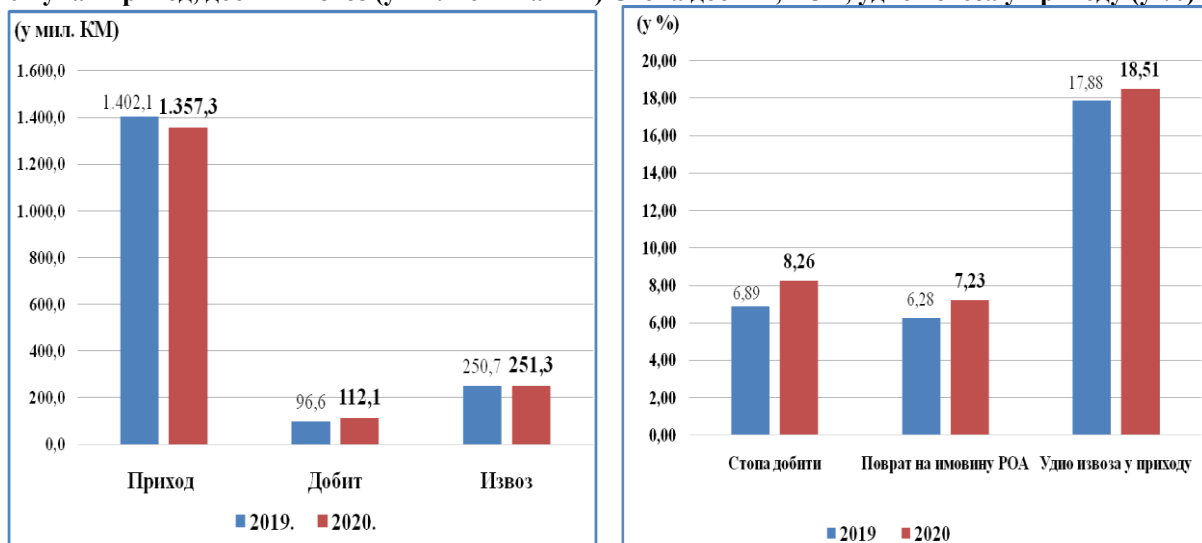
Анализа података за 2020. годину о оствареним укупним приходима, нето добити (нето финансијском резултату), извозу и броју запослених на подручју општине показује да је првих десет привредних друштава (рангираних према овим критеријима) остварило 45,83% укупних прихода (44,65% у 2019.), 63,37% остварене нето добити (50,63% у 2019.), 79,81% укупне вриједности извоза (79,75% у 2019.), те да ангажује 43,85% запослених у привредним друштвима (42,68% у 2019.), односно 32,45% укупно запослених (32,02% у 2019.).

²⁴ Број запослених за привредне субјекте исказан је као просјечан број запослених по основу стања на крају мјесеца (Р/М) на основу података АПИФ-а по завршном рачуну за 2020. годину, с тим да је за привредне субјекте који су просјечан број запослених исказали само на основу часова рада број коригован овим обрачуном. Број укупно запослених на подручју општину је податак Републичког завода за статистику Републике Српске.

4. Финансијски резултати пословања привреде

Укупна привредна активност на подручју Општине Лакташи (мјерена укупним приходом) је веома развијена. Привреда, посматрано у цјелини, позитивно послује, али са ниском стопом профитабилности и недовољном оријентацијом ка извозу.

Укупан приход, добит и извоз (у милионима КМ) Стопа добити, РОА, удио извоза у приходу (у %)

Привредна друштва која имају сједиште на подручју општине Лакташи (540) у 2020. години остварила су укупне приходе од 1.357.336.419 КМ, што је за 3,19% мање у односу на претходну годину (1.402.120.409 КМ). Укупни расходи привреде општине Лакташи износе 1.232.662.654 КМ, што је за 4,77% мање у односу на претходну годину (1.294.402.141 КМ).

Од укупно 540 друштава, која су предала завршни рачун за 2020. годину (529 у 2019.), 351 (368 у 2019.) је остварило нето добитак текућег периода у укупном износу од 134.094.663 КМ (у 2019. 107.842.395 КМ, стопа раста 24,34 %), док је 175 друштва (151 у 2019.) остварило нето губитак у укупном износу од 21.960.334 КМ (у односу на 2019. када је износио 11.279.318 КМ, стопа раста је 94,70%), а 14 друштава (10 у 2019.) је исказало неутралан финансијски резултат, тако да разлика од 112.134.329 КМ (96.563.077 КМ у 2019.), представља позитиван нето финансијски резултат привреде, који се у односу на 2019. годину повећао за 16,13%.

Привреда општине је остварила респективно учешће у финансијским показатељима привреде РС (6,41% у укупном приходу, 7,15% у нето добитку текућег периода, 7,29% у позитивном нето финансијском резултату). Учешће општине у нето губитку привреде РС је повећано на 6,54 % (1,87% у 2019.). По оствареним укупним приходима, бруто добити и нето добити (позитивном финансијском резултату) Лакташи су трећа општина у РС, по оствареним приходима по становнику друга, а по оствареној бруто и нето добити (позитивном финансијском резултату) по становнику пета општина у РС.

5. Структура привреде по дјелатностима

Структуру привреде по дјелатностима карактерише повећање запослености у свим најважнијим дјелатностима, смањење укупних прихода и раст финансијског резултата.

Утицај појединих области на укупан развој општине видљив је из табеле 6.

Табела 6. Структура привреде по дјелатностима у 2020. години²⁵

Подручје дјелатности		Привредна друштва		Предузетници		Запослени		Укупни приходи		Нето фин. резултат	
		Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Износ	%	Износ	%
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	29	5,37	16	2,04	194	1,81	27.470.531	2,02	1.433.690	1,28
B	Вађење руда и камена	5	0,93	0	0	19	0,18	4.034.352	0,30	1.040.372	0,93
C	Прерађивачка индустрија	134	24,81	130	16,56	3.706	34,50	446.083.658	32,87	16.585.417	14,79
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	6	1,11	0	0	109	1,01	13.473.986	0,99	6.159.811	5,49
E	Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	5	0,93	3	0,38	135	1,26	6.227.226	0,46	495.982	0,44
F	Грађевинарство	31	5,74	63	8,03	1.134	10,56	323.916.822	23,86	50.641.898	45,16
G	Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	174	32,22	209	26,62	2.917	27,15	453.102.176	33,38	30.539.120	27,23
H	Саобраћај и складиштење	61	11,3	79	10,06	544	5,06	50.301.939	3,71	2.430.298	2,17
I	Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	5	0,93	122	15,54	333	3,10	1.320.911	0,10	-522.046	-0,47
J	Информације и комуникације	14	2,59	12	1,53	42	0,39	2.771.653	0,20	304.165	0,27
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	1	0,18	3	0,38	68	0,63	251	0,00	-235	0,00
L	Пословање некретнинама	10	1,85	3	0,38	11	0,10	1.399.004	0,10	166.161	0,15
M	Стручне, научне и техничке дјелатности	40	7,41	39	4,97	139	1,29	17.876.010	1,32	2.593.292	2,31
N	Административне и помоћне услужне дјелатности	7	1,3	12	1,53	29	0,27	1.146.231	0,09	-131.327	-0,12
O	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	0	0	0	0	316	2,94	0	0,00	0	0,00
P	Образовање	4	0,74	6	0,76	425	3,96	714.413	0,05	195.899	0,18
Q	Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	12	2,22	0	0	422	3,93	6.240.292	0,46	106.977	0,10
R	Умјетност, забава и рекреација	2	0,37	2	0,26	65	0,60	1.256.964	0,09	94.855	0,09
S	Остале услужне дјелатности	0	0	86	10,96	135	1,26	0	0,00	0	0,00
УКУПНО		540	100,00	785	100,00	10.743	100,00	1.357.336.419	100,00	112.134.329	100,00

Извор: Републички завод за статистику РС (подаци о запосленима); АПИФ-Збирни финансијски извјештаји (подаци о броју привредних друштава и финансијским показатељима), Јединствени информациони систем за регистрацију пословних субјеката-АПИФ (подаци о броју предузетника).

²⁵ Вриједности за укупане приходе и нето финансијски резултат се односе на привредна друштва, са сједиштем на подручју општине, која су АПИФ-у предала финансијске извјештаје за 2020. годину. Нето финансијски резултат је исказан као разлика између нето добитка и нето губитка. Подаци о запосленима су подаци Републичког завода за статистику РС и обухватају, привредна друштва и друге субјекте који послују на профитном принципу, а имају сједиште на подручју општине, ПЈ привредних друштава, организације и институције и њихове организационе дијелове, остала правна лица и њихове организационе дијелове и предузетнике. Називи подручја дјелатности и број субјеката по подручјима могу се разликовати у односу на раније исказану структуру субјеката по секторима и дјелатностима, јер су у овом прегледу сви субјекти сврстани првенствено према шифри претежне дјелатности.

Најразвијеније привредне дјелатности су Трговина (највећи број субјеката, други по број запослених, највећи приходи, други по висини нето финансијског резултата), Прерађивачка индустрија (заузима друго мјесто по броју привредних друштава, прво мјесто по броју запослених, друго мјесто по укупним приходима и треће мјесто по оствареном финансијском резултату) и Грађевинарство (прво мјесто по оствареном нето финансијском резултату, треће мјесто по оствареном приходу и броју запослених). По броју субјеката и укупним приходима развоју привреде значајно доприноси и подручје Транспорт и складиштење

Поједина подручја, и поред активности које предузима Влада РС и општина, те потенцијала којим располажу не развијају се довољно брзо, прије свега Пољопривреда. Треба напоменути да се показатељи исказани у табели односе само на правна лица, нису обухваћени предузетници²⁶ и индивидуална пољопривредна производња. Пољопривреда има и даље релативно ниско учешће у укупним величинама на нивоу привреде. Пољопривредна производња, посебно у индивидуалном сектору, није усмјерена на тржиште и познатог купца, већ је неорганизована и стихијска са малом просјечном величином посједа и релативно малим приносом и као таква тржишно неконкурентна, посебно у производњи житарица. Производња воћа и поврћа може бити исплатива и на малим површинама, ако се обезбиједи организован систем откупа и пласмана пољопривредних производа, који би повезао купце и произвођаче на сталној основи. Сточарска производња је и даље релативно неразвијена. Удруживање пољопривредних произвођача је недовољно, посебно у области пласмана пољопривредних производа, набавке репроматеријала и набавке и кориштења пољопривредне механизације.

У подручју Угоститељство и туризам су и даље недовољно искориштени смјештајни капацитети и услови за развој туризма којим општина Лакташи располаже. Треба напоменути да се изказани финансијски показатељи за ово подручје односе само на правна лица са сједиштем на подручју општине, нису обухваћени предузетници, као ни финансијски показатељи, које су у подручју угоститељства остварила правна лица, којима то није претежна дјелатност.

Приликом разматрања финансијских резултата пословања привреде, потребно је имати у виду да нису обухваћени финансијски резултати предузетника, који углавном немају обавезу подношења финансијских извјештаја АПИФ-у. Да се ради о битном дијелу пословања привреде, а чији финансијски резултати нису обухваћени, указује и чињеница да је од 785 предузетника, колико их је пословало у 2020. години (787 у 2019. години), завршни рачун поднијело само 50 предузетника (предузетници са обавезом подношења.)²⁷ који запошљавају 337 лица (53 предузетника који запошљавају 365 лица у 2019.) и послују у свим подручјима: Прерађивачка индустрија: 13 субјеката, 145 запослених (137 запослених у 2019.); Грађевинарство: 3 субјекта, 54 запослена (38 запослених у 2019.); Трговина: 22 субјекта, 96 запослених (96 запослених у 2019.); Угоститељство и туризам 4 субјекта, 20 запослених (69 запослених у 2019.); Саобраћај и складиштење 5 субјекта, 6 запослених (8 запослених у 2019.); Услуге 3 субјекта, 16 запослених (17 запослених у 2019.). Наведени субјекти су остварили укупне приходе у износу од 39.548.744 КМ (42.090.234 КМ у 2019.), приходе од извоза у износу од 2.517.624 КМ (1.900.457 КМ у 2019.), позитиван нето финансијски резултат у износу од 4.088.116 КМ (4.307.123 КМ у 2019.), са стопом добити од 10,34% (10,23% у 2019.), која је изнад просјека стопе добити привреде, односно правних лица, која су предала завршни рачун 8,26% (6,89% у 2019.), дјелимично и на терет радника (просјечна бруто плата запослених је 938 КМ).

---

²⁶ Код броја запослених обухваћени су и предузетници.

²⁷ Извор: АПИФ, Збирни финансијски извјештај за 2019. годину.

Закључак

Општина Лакташи је задржала статус развијене општине, која је атрактивна како за инвеститоре, тако и за становнике који се досељавају на подручје општине. Привредна кретања у општини Лакташи у 2020. години указују на уравнотежен привредни развој уз висок ниво привредне активности (мјерене укупним приходом), али и на значајне проблеме који отежавају пословање привреде.

Привреда општине Лакташи у 2020. години показала је позитивна кретања у финансијском пословању уз смањење укупних прихода, али које је праћено повећањем оствареног финансијског резултата. Обим спољнотрговинске размјене се није битније мијењао, али је дошло до повећања извоза и стопе покривености увоза извозом. И даље су присутни проблеми задужености и недовољне ликвидности привреде, немогућност обезбјеђења повољних извора финансирања, тешкоће у реализацији производа и наплати потраживања. Структура привреде се није битније измјенила у односу на 2019. годину. Водеће дјелатности су Трговина, Индустрија и Грађевинарство. Највећи укупан приход је остварен у области Трговине. По оствареним укупним приходима слиједи је Прерађивачка индустрија, док ју је по оствареном нето финансијском резултату претекло Грађевинарство. Прерађивачка индустрија и даље има највећи број запослених радника. У области пољопривредне производње и поред потенцијала и значајних улагања није дошло до битнијих помака, а искориштеност туристичких потенцијала и даље је мала. Дошло је до смањења броја незапослених и раста запослености, али и даље је присутан тренд одласка кадрова, прије свега младих образованих кадрова на рад у иностранство. Присутан је проблем ниског нивоа практичних знања стечених у школама, те значајнијег учешћа незапослених жена и лица преко 50 година старости. Потребно је подићи ниво подстицаја за запошљавање, посебно за тешко запошљива лица, стимулирати пројекте за посебне видове предузетништва (женског, омладинског и социјалног), јачати механизам прилагођавања радне снаге потребама тржишта рада, стварати услове за привлачење нових инвестиција заснованих на новим технологијама базираним на запошљавању лица са вишим степеном образовања, успоставити модел субвенционисања послодаваца за вријеме пробног рада радника као и практичне наставе ученика и студената.

Обезбјеђење континуираног привредног раста, од чије динамике и структуре зависи обезбјеђење квалитетног запошљавања, основни је задатак у наредном периоду. У том смислу потребно је локални економски развој усмјерити у правцу конкурентних и извозно оријентисаних индустрија заснованих на савременим технолош. рјешењима, образованим кадровима и производима и услугама са већом доданом вриједношћу и које ће оптимално искористи локалне ресурсе, али и потакнути развој других области прије свега пољопривреде и туризма. Овакав приступ захтјева наставак процеса стварања бољих услова за развој бизниса, кроз развој физичке и висококвалитетне предузетничке инфраструктуре (опремљене пословне зоне, инкубатори, бизнис центри и др.), привлачење домаћих и страних инвестиција, успостављање нових ланаца додане вриједности, подстицање иновација, примјене знања у развоју производа, улагања у нову технологију, увођење стандарда квалитета, али и обуку пољопривредних произвођача и пословних субјеката за кориштење средстава из доступних европских и других фондова, подстицање запошљавања и развоја предузетништва. Прилике за развој треба тражити и у регионалном повезивању са сусједним општинама, нарочито у области руралног развоја. Потребно је развијати пројекте и подстицати бизнисе везане за енергетску ефикасност, посебно у свјетлу могућности добијања средстава из фондова Европске Уније. У наредном периоду треба радити на даљем унапређењу рада локалне управе, као сервиса грађана и привредних субјеката.

Обрађивач
Одјелење за привреду и друштвене дјелатности

Предлагач
Начелник општине